

Chuyện trong làng sân khấu

Trong một công nhân của vũ tuồng màu sắc trên sân khấu Kim Chung, kép Văn Chung (giữa) bên trái là nghệ sĩ Kim Nguyễn vai chánh, bên phải là Quang Hùng. (Hình: Ngành Mai sưu tầm)

Cuộc đời nghệ thuật của nghệ sĩ Văn Chung khi đi theo đoàn ca tài tử ở Chợ Quán, và quanh quẩn khu vực phía bên này của Chợ Y, nơi mà rất nhiều ca sĩ miền Bắc tìm lên đây lánh nạn chiến tranh. Thời gian đầu này người ta còn gọi ông là “Sáu Nancy”, còn nghệ danh Văn Chung thì về sau được lên đài phát thanh mới có.

Sau gần bốn năm làm kỹ thuật viên ở hãng xe điện, đến khoảng 1950 thì Sáu Nancy đi nghỉ bằng cách gia nhập vào ngành công nhân sát và được chuyển sang làm việc nơi văn phòng Văn phòng Văn. Cùng làm việc với Văn Chung có công nhân sát viên tên Quách Kim Quang, vốn cũng có một tâm hồn nghệ sĩ, thấy Sáu Nancy cũng thật có tài, nên Quang mới giới thiệu Văn Chung lên đài Pháp Á. Lần đầu tiên qua làn sóng phát thanh, giọng ca Văn-Chung với bài vịnh cổ “Núi Lòng Tròn Khóc Chung” được truyền đi, và cái biệt danh Sáu Nancy lui dần về dĩ vãng, người nghệ sĩ cho cái tên Văn Chung được xướng ngôn viên của đài Pháp Á giới thiệu với thính giả.

Thời gian ca hát đài, Văn Chung được nghệ sĩ Quang Phúc mời gia nhập ban kịch Văn Tân, như

Vợ y Văn Chung có dịp làm quen với Út Bạch Lan, Văn Lộc (danh ca Văn Lộc từng đi Pháp thu đĩa hát Con Tằm Con Cám). Trờ sở đài phát thanh Pháp Á ở đường Boulevard de La Somme (đường Hàm Nghi sau này). Công nh đó có hãng đĩa hát Việt Nam, Văn Chung được ông Văn Bình (chồng của cô Ba Trà Vinh) giới thiệu thu đĩa, và ông đã cùng với cô Ba Trà Vinh thu thanh đĩa “Tiếng Gọi Quê Hương” nhờ đó mà thính giả nhiều người đã biết đến Văn Chung.

Bên hãng đĩa Hoàn Sơn của ông Ba Bền mới Út Trà Ôn thu đĩa đầu tiên “Ngày Về Quê Hương”, kế đó là “Đĩa Sông Biên Giới” và tiếp tục thu thêm đĩa này đến đĩa khác, khoảng 30 đĩa.

Thế nhưng, hãng đĩa Việt Nam sau khi phát hành đĩa “Tiếng Gọi Quê Hương” lại không mời Văn Chung và cô Ba Trà Vinh thu đĩa thêm nữa, mà thay đó hãng đĩa đã mời vua xàng xê Minh Chí, Xuân Liễu, Quang Phục, cô Năm Công Nhân Thu nhiều đĩa như: Anh Hùng Liệt Nữ, Máu Thắm Tắm Hoàng Đế, Đường Về Quê Hương... Riêng cô Năm Công Nhân thì còn được mời thu đĩa “Con Chim Họa Mi” (ca khúc chiêng). Tóm lại về đĩa hát thì Văn Chung chẳng bao nhiêu thành tích, có lẽ do bị giới nghệ ca vùng quê không thu hút được người nghe. Phải chỉ lúc này mà nghề thu đĩa lại càng tìm thấy chỗ “hạ” được số của ông, thì chắc là tên tuổi Văn Chung vang lừng trên khắp không phải chỉ ở quê nhà năm sau.

Tuy chưa khai thác tài năng Văn Chung đúng mức, nhưng lúc bấy giờ so với những ban nhạc đàn anh thì Văn Chung được kể như tài năng trẻ, nên danh ca Tám Thợ đã mời Văn Chung gia nhập “Ban Việt Nam Công Nhân Kỹ Thuật Đoàn” để cùng trình diễn với Bạch Yến, Ba Ngụ, Sáu Vàng và 2 nữ danh ca Ba Bền Tre, Ba Trà Vinh (Tám Thợ có chức danh trưởng ban nhạc).

Tuy vậy, ban nhạc hát tuồng ban đầu mới phát đi cho thính giả nghe tiếng chuông không ai thấy diễn thì nào như hát trên sân khấu. Qua làn sóng phát thanh thính giả nghe Văn Chung có vai trò trong vở hát “Ngọn Cây Gió Đùa” của soạn giả Duy Tân, và tiếp đó người ta lại nghe Văn Chung trong tuồng “Tây Công Ai” của soạn giả Năm Châu. Cũng trong vở hát “Tây Công Ai” mà Văn Chung gặp Thanh Hương và chẳng bao lâu thì tình duyên người đẹp ra tình vợ chồng.

Đều cũng nói rõ thêm là tuy ca hát diễn tuồng ban nhạc phát thanh suốt mấy năm, nhưng Văn Chung vẫn còn ăn lương công nhân sát, nói rõ hơn là chấp nhận giới không có đi làm việc thì mới có một phần nhỏ của hát mà thôi. Mãi đến khi bắt đầu lên sân khấu ở gánh Thanh Minh, biết mình hát được Văn Chung mới làm đơn xin thôi việc.

Với phần lớn nghệ sĩ Thanh Hương thì cô đào mang dòng máu nghệ sĩ này có giới nghệ ca ngót ngào ngang ngửa với Út Bạch Lan, nhưng do hoàn cảnh đoàn hát phải hoạt động cách xa Thành Đô Sài Gòn, nên giới nghệ ca Thanh Hương bị quên đến không được khai thác nhiều như nàng Út.

Nghệ sĩ Văn Chung từng làm công nhân sát ở Đô Thành

Tác Giả: Ngành Mai

Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 14:22

Là con của đôi nghệ sĩ từng danh Năm Châu và Tô Sừng, đào Thanh Hồng từng tên thật là Nguyễn Thị Thanh Hồng sinh năm 1936 tại Chi Lăng. Là một cô đào công nhân có căn bản nghệ thuật khá nhứt trong giới nghệ sĩ công nhân: Năm tháng ban Trung Hồng công áo tím Gia Long. Tuy còn ham học và từng tha thi thật thi đỗ bằng tú tài, nhưng Thanh Hồng từng phải cam lìa mái trường yêu mến, vì mẹ nàng từng bênh vực mẹ từng công nhân có đứa con chăm sóc thu cúc men.

Lúc bé, khi mới 13 tuổi Thanh Hồng từng đã biết ca chèo nghệ thuật, ngoài ra còn biết đàn lục huyền cầm, nhưng mẹ nàng lại nghiêm cấm không được ham đàn ham hát, không muốn nàng theo cái nghiệp cầm ca, nhưng trong giọng máu có “chết” nghệ sĩ thì làm sao có thể gián đoạn.

Sau khi rời bỏ ghế nhà trường, Thanh Hồng từng vào làm caissière cho một hiệu buôn lớn ở đường Catinat với số lương 1,200 đồng mỗi tháng. Nhưng nói tiếng Pháp trôi chảy, chủ nhân hiệu buôn hứa sẽ tăng lương thêm nữa, nhưng Thanh Hồng từng vẫn không thích nghề tiếp xúc, tuy rời trường học nhưng số tiền lương kia to lớn đối với nàng.